

Et si uidebitur eisdem duche et consiliarijs utile pro facto unus eorum, ire
debeat personaliter usque Rethimi ad uidendum omnia supradicta, ut hec pos-
sint utilius diffinire et ille qui uadat, uadat ad expensis partium ad quos spec-
tant omnia supradicta.

4

Δίδεται ἔξουσία εἰς τὸν ρέκτορα Χανίων, δπως ἀνταλλάξῃ τὸ οἰκόπεδον τοῦ ἐκ Χανίων Περιτίου Γρα-
δονίκου, διότι, ἐὰν τοῦτο κτισθῇ, θὰ κατελάμβανε πρὸς νότον μὲν τὸ παλάτιον, πρὸς βορρᾶν δὲ
τὸν ναὸν τοῦ Ἀγίου Μάρκου. 1333, Ἰουλίου 26.

Fo 20to N° 158. Millesimo trecentesimo xxxiii, die xxvi Julij.

Libertas data rectori Canee super cambio faciendo cum Peratio Gradonico,
habitatori Canee qui habeat pecium terre sibi scriptam in catastico, quam eleuari
uolebat, et ser Bertucius Grimani noster rector ibi uidetur ipsam terram si ele-
ueretur occupare in totum palatum et ostium etiam dicti palatij cum fenestris
prospicientibus, ac etiam ostium Ecclesie Sancti Marci ex parte boree et prop-
terea tractauerit noster rector predictus, cum dicto Peratio Gradonico, cambiandi
et dandi sibi de alio terreno communis pro predicto.

5

Περὶ ἐπισκευῆς τοῦ λιμένος Χάνδακος καὶ γνωμάτευσις τοῦ τεχνίτου Φραγκίσκου Μπάρκη. 1333,
Αύγουστου 19.

Fo 23 N° 170. Millesimo trecentesimo xxxiii, die xviii Augosti.

Consilium nobilium uirorum dominorum Johannis Gradonico, Marci Justi-
niano, Nicolai de Pesaro et Francisci Dandulo super aptatione portus Candide
tale est:

5 Capta. Quod uisis et diligenter examinatis statu et conditione portus Can-
dide atque auditio magistris Francisco a Barchis oretenus et suo consilio infras-
cripto in scriptis exhibito, mature et pleniore examinato, et super ipso suo consilio
pluries habita colatione et disputatione cum multis discretis hominibus maioris,
cum illis scilicet qui haberi potuerunt Venetijs qui magis conuersati sunt in Creta,
10 et laudandibus omnibus laboreria predicta que consulit magister Franciscus pre-
dictus, uidetur omnibus sapientibus suprascriptis quod uale putant pro dicto portu
quod fiant ipsa laboreria per suprascriptum magistrum Franciscum consulta. Et
ideo consulunt quia portes posset hac hyemene fieri, quod mandetur duche et
consiliarijs Crete quod hac hyeme, faciant incidi de lapidibus pro dictis laborerijs
15 quam plus possunt et furniri bene inde faciant de curribus* bobas,† et omnibus
opportunis sic ad plenum quod ad tempus nouum predicta laboreria possint lau-

* Χειράμαξαι.

† Μηχανήματα πρὸς μεταφορὰν ὄλικον.

dabiliter incipi et prosequi iuxta uotum nostrum et utilitatem dicti portus; et ut de laborerijs plenam habeant informationem et sciant clarissim quid aggere habent, scribantur eis omnis prouisiones predicte, uel que in hoc per ducale dominium fuerint ordinate et quod hic magister Franciscus dicat dominationi que utilia et necessaria sunt pro faciendo edificium ad cauandum portum Candide sicut sunt lignamina, ferramenta et sartia que omnia dominatio preparari faciat hic, ita quod ad tempus nouum mittantur in Cretam per naues, quoniam res predicte hic melius inuenientur et pro meliori foro. 20

Uerum quia impossibile uidetur posse fieri et prosequi omnia laboreria predicta, similiter consulunt domini Johannes Gradonico et Franciscus Dandulo quod ad tempus nouum mittatur Candidam magister Franciscus predictus cum rebus superius annotatis et quod ipsi incipiat et prosequatur facere fieri laboreria predicta et partem ipsorum sicut sibi melius uidebitur indigere. Et cum ipso magistro Francisco mittatur aliqua persona instructa que informationem recipiat, ab eo de dictis laborerijs, ita quod redeunte Venetijs ipso Magistro Francisco, dicta persona laboreria continuet suprascripta sicut uidebitur duche et consiliarijs Crete conuenire. Et quia utile putat pro utilitate et comodo portus Candide, quod ea que fieri debet pro aptatione ipsius, fiant quamcicius et in quam breuiori tempore possunt, et quia illud quod in pluribus annis et longis temporibus expendi debet in paucis annis et breui tempore expendatur, quia quanto cicius aptabitur portus, tanto F^o 24^r cicius habebitur et sentietur utilitas ipsius. Ideo consultum quod sicut ducha et consiliarij Crete tenentur omni anno expendere in molo yperpera M. ad MM ita teneantur expendere omni anno yperpera MM ad minus de camera deinde et plura si plura expendere poterint. Et quod etiam yperpera MMMM que omni anno 40 mittere tenentur Venetijs ibi retineant usque ad tres annos, et tamen ipsa yperpera MMMM quam predicta yperpera MM et plura si plura poterunt expendere, expendant in laborerijs predictis, et si in primo anno non sufficerent yperpera MM predicta, quod accipient de pecunia secundi anni, et secundo anno, accipient de pecunie tertij anni. Et credunt quod expeditis XL mille in dictis laborerijs, quod omnia aut maxima pars ipsorum erunt facta et ad bonum punctum reducta. 45

Dominus autem Marcus Justiniano et Nicolaus de Pesaro addendo consulunt, quod hedificium fiat ita et taliter quod incipiat cauare omnino estate proxime uenturi, et dictam cauationem prosequatur et nichil hominus ad alia laboreria que consulit ipse magister, scilicet intendatur quam plus fieri potest. 50

Non — I — Non sinceri — 3.

Consilium Magistri Francisci a Barchis tale est:

Questo e quello chio Francesco consejo soura lo porto de Candia.

In primamente consejo che lo molo sia afermado in testa per questo modo,
 55 che ello non uada plu menti, e sia fato un spiron in testa a modo de un barbolo,
 e uada fora la punta de lo barbolo dreta per mezo tramontana passi xv. E questo
 fazo per plu raxon, luna che lo molo se andado tanto auanti chello trabucha de
 sul fermo in laqua grande; sapiando chelo nostro molo se trauarda a grego et a
 60 garbin loplu dreto segno e tira la quarta de grego in Leuante, si che la tramontana
 fiere entro la testa per costa. E se lo spiron se fase siche se dito, la tramontana
 noli farà si gran restia. Ancora digo che lo cauo de lo molo cum la tore del
 castello* se trauarda ad ostro et a tramontana, uolse piar un molo a lo canton
 de la tore uerso leuante e menar lo molo dentro maistro et tramontana, uoria
 esser longo questo molo circa passa LXXX, o quanto parera che stian bene. Mo
 65 fasese cum pizole spese, per che ello se fase in bon logo. E questo fazo per cazon
 che la restia che scapolerà del cauo del molo che se mo uegnirà fregando are-
 dente lo molo nouo dalo la di de uerso grego, e pocho de quella restia uegnirà
 en lo porto e lo sablon de la plaza che la restia dusena in lo porto se acosterà a
 lo molo, e remagnira en la sacha che se dredo la tore. Ancora digo che fate queste
 70 cose si se uol serar le boche, le qual se intro lo molo ueio per caxou che le faria
 plu danno che pro, che la terra che uen zo de lacitade entrerà in lo porto per
 quelle boche, et remagniria in lo porto plu che non fase mo, per caxon che lo
 porto sera plu quieto che lo non e mo.

Ancora digo de partir laqua che uen perle plobe dela citade marina, in tal
 75 mainera che la uada tuta de fora dali moli. E po ueder de far deficio de cauar
 lo porto, e gitar la terra di lo molo nouo apreso la tore del castello entro la sacha
 e farasse dextramente, et in mior logo non nego che la se possa meter e cum men
 spese. Rendome seguro eo Francesco fate queste cose, uu auer bon porto e non ue
 auera ligo far plu spese, farasse ben, cum lo plaser de Dio e de la nostra signoria.

80 Die xxii Augusti. Addidit Franciscus et missum fuit Cretam. Ancora dixe
 Francesco chel debia lauorar si lo speron che edito de far en questa magnera che
 li comenza a gitar la pera a cauo del molo e uada cum quelo geto dreto, dentro
 maistro et tramontana passa xv, siche la porta de quelo geto romagnia dreta per
 mezo tramontana e faza che la pera sia plusquadra che li po a bon conzo.

85 Ancora che la pera che se de panar sian squara da cum picho e taiada la
 mazor che sepo.

6

F^o 28to N° 200. Ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Δόγη, τῶν Συμβούλων καὶ τῶν προέδρων τῶν 40 ἡ ἐκλογὴ 5 σοφῶν πρὸς μελέτην τῶν Κρητικῶν ὑποθέσεων. 1333, Σεπτεμβρίου 18.

* Gerola, Monumenti Veneti nell' Isole di Creta Τόμος Α'. Μέρος Ι. σ. 131, σημ. 2.

